

POLITIET

POLITIETS UTLENDINGSENHET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO

NATIONAL POLICE IMMIGRATION SERVICE -
NORWAY

Deres referanse:
15/1053

Vår referanse:
201500302-5 722

Sted, Dato
Oslo, 04.06.2015

SVAR PÅ HØRING - NOU 2015: 4 TAP AV NORSK STATSBOGERSKAP

Det vises til Politidirektoratets (POD) e-post av 15.04.15 der det bes om innspill til NOU 2015:4 Tap av norsk statsborgerskap innen 04.06.15.

Politiets utlendingsenhet (PU) støtter i det vesentlige utredningens konklusjon og har heller ingen innsigelser eller særskilte kommentarer til den lovtekniske plasseringen. Det bemerkes at vi ikke har funnet grunnlag for å kommentere alle deler av utredningen, men har konsentrert oss om de deler av regelverket som har tilknytning til PUs kjerneoppgaver samt områder der vår erfaring kan ha betydning for lovforslaget.

Generelle kommentarer

10.4 Hvordan kan statsborgerskapet tapes

Det følger av utredningens pkt. 10.4.1 at tap av statsborgerskap vil være et rettighetstap og inngå som en del av straffutmålingen i den enkelte sak. Det vil derved være overlatt til domstolens skjønnutøvelse hvorvidt tap av statsborgerskap skal skje. PU forstår utredningen dithen at det vil kunne forekomme tilfeller der en persons tilknytning til Norge vil kunne medføre at domstolen ikke ilegger tap av statsborgerskap ved straffutmålingen.

Selv om tap av statsborgerskap ikke vil skje gjennom en administrativ beslutning mener PU de samme synspunktene som gjør seg gjeldende ved vurderingen av forholdsmessigheten i saker der utvisning er begrunnet i grunnleggende nasjonale interesse, også må gjelde ved domstolens vurdering. I lovforarbeidene til utlendingsloven av 2008, Ot.prp.nr. 75 (2006-2007) s. 293 uttales det at "Det vil imidlertid vanskelig fremstå som uforholdsmessig å fatte et vedtak om utvisning når det skal foretas en avveining opp mot grunnleggende nasjonale interesser". Praksis i dag er at også utlendinger med en meget sterk tilknytning til riket vil kunne utvises dersom de er straffet for alvorlige straffbare forhold. Hensynet til sammenheng i regelverket tilsier at dette også må gjelde ved vurderingen av tap av statsborgerskap og også bør fremgå av bestemmelsene om tap av statsborgerskap ved straffbare forhold.

11.1 Økonomiske og administrative konsekvenser

Utredningens kapittel 8 "Rettstilstanden og erfaringer fra andre land" kan tyde på at omfanget av saker som vil kunne bli omfattet av forslaget til lovendring ikke vil bli spesielt stort. PU er samtidig enig i vurderingene om at det vil kunne oppstå økt ressursbruk i saker der personer har tapt statsborgerskap, men er vernet mot utsendelse.

PU ønsker å understreke at det må sondres mellom utlendinger som ikke kan returneres fordi de er vernet mot utsendelse i medhold av utlendingsloven § 73 og utlendinger som ikke kan returneres fordi de har uklar identitet eller har tapt/frasagt seg sitt opprinnelige statsborgerskap. Etter PUs mening kan ingen av disse forholdene være til hinder for

Politiets utlendingsenhet

Politiets utlendingsenhet
Post: Postboks 8102 Dep, 0032 Oslo
Besøk: Økernveien 11-13

Tlf: 22 34 24 00
Faks: 22 35 37 00
E-post:
politiets.utlendingsenhet@politiet.no

Org. nr.: 986 210 504 mva
Giro:
www.politi.no

tap av statsborgerskap. Det vises til synspunktene i lovforarbeidene til utlendingsloven av 2008, Ot.prp.nr. 75 (2006-2007) s. 115 flg. som også må anses å gjøre seg gjeldende ved vurderingen av tap av statsborgerskap.

I 2014 uttransporterte PU 2808 straffedømte utlendinger til deres opprinnelsesland eller til annet land der de hadde lovlig opphold. Gjennomsnittlig kostnad ved en uttransportering til et land utenfor Europa er kr 44 200,-, mens det til land i Europa er kr 10 600,-. Kostnadene må ses i sammenheng med Utlendingsdirektoratets kostnader i forbindelse med saksbehandlingen av utvisningssaker, se utredningens pkt. 11.1. Videre må det legges til grunn at i saker der utlendingen ikke har fremlagt gyldig pass eller andre identitetsdokumenter, påløper det økte kostnader i forbindelse med arbeidet med å avklare utlendingens identitet. Dette vil blant annet omfatte arbeid med å fremstille utlendingen for hjemlandets ambassade, foreta undersøkelser på bopel og gjennomføre identitetssamtaler.

For å lette PUs arbeid med å avklare utlendingens identitet med tanke på uttransportering, er det derfor avgjørende at det fokuseres på identitet i alle ledd av utlendingssakene. Det være seg økt kontroll i forbindelse med søknadsprosessen, ved fornyelse av tillatelser og ved søknad om permanent oppholdstillatelse og statsborgerskap. Selv om utlendingsforvaltningen i dag har økt fokus på betydningen av å vite utlendingenes rette identitet, befinner det seg fortsatt mange utlendinger i Norge som har ukjent identitet.

Et resultat av å starte arbeidet med avklaring av identitet tidlig i prosessen vil være at PU avdekker at utlendingen har oppgitt uriktig identitet. Dette vil gi grunnlag å opprette sak om tilbakekall av statsborgerskap i medhold av statsborgerskapsloven § 26 uavhengig av en eventuell straffesak i tillegg til at det vil grunnlag for utvisning. At PU kommer tidlig inn i saken vil også kunne forhindre at utlendingen frasier seg sitt opprinnelige statsborgerskap for å hindre muligheten for uttransportering.

PU mener derfor at arbeidet med å avklare identiteten til utlendinger som vil kunne bli idømt tap av statsborgerskap, må starte så tidlig som mulig. Vi ønsker derfor at det ved innføringen av en bestemmelse om tap av statsborgerskap legges til rette for et tett samarbeid mellom PU og påtalemyndighetene i disse sakene.

Med hilsen

Morten Flojém Ervik
assisterende Sjeff PU

Ida K. Johansen
politadvokat